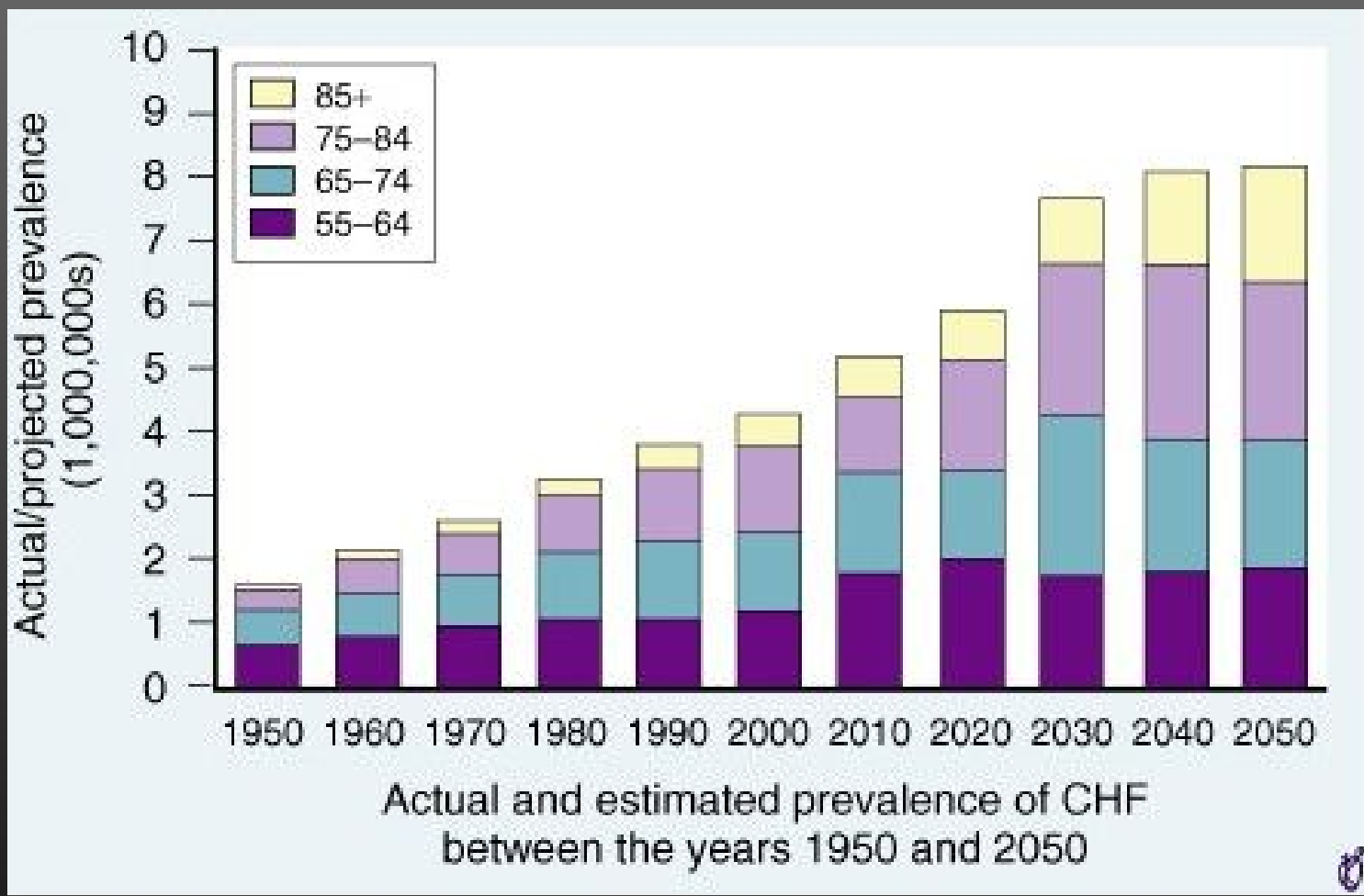

Diagnostika a léčba srdečního selhání

Jiří Vítovec

1. interní kardiologická klinika
LF MU a ICRC FN u sv. Anny

Motto: Kvalita života není o nic méně významný cíl léčby než statisticky vyčíslitelná mortalita!

The very essence of cardiovascular medicine is the recognition of early heart failure.

Lewis Thomas.

Diseases of the Heart.

London:MacMillan; 1933.

Definice srdečního selhání

☞ Typické symptomy

&

☞ Typické známky srdečního selhání

&

☞ Objektivní známky strukturální či funkční abnormality myokardu v klidu

Diagnostická kritéria I

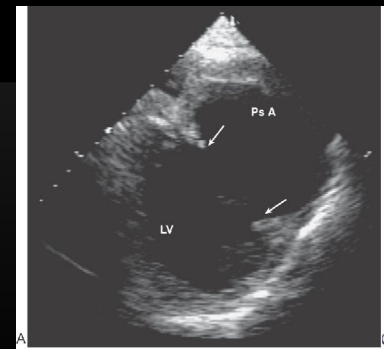
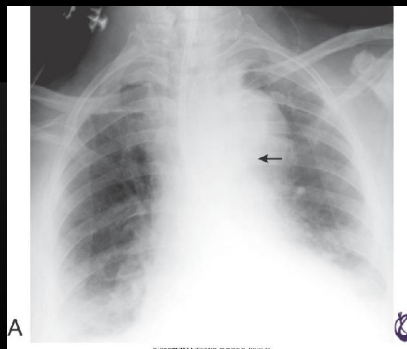
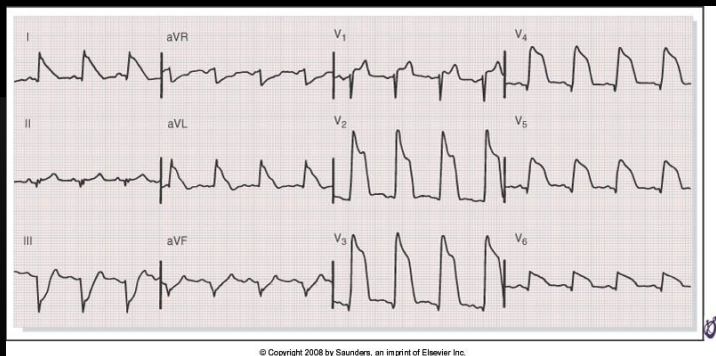
1. Symptomy srdečního selhání
(dušnost v klidu nebo při zátěži,
slabost, únavnost)
2. Známky srdečního selhání
(tachykardie, tachypnoe, cval,
chrůpky, pleurální výpotek, zvýšený
CZT, periferní otoky,
hepatomegalie, kardiomegalie, III.
ozva, šelesty)

Diagnostická kritéria II

3. Prokázaná porušená srdeční funkce v klidu (objektivně dokumentovaná systolická či diastolická dysfunkce při echokardiografii či jiné zobrazovací metodě, zvýšené natriuretické peptidy)
4. Odpověď na léčbu (v případě, že diagnóza je sporná)

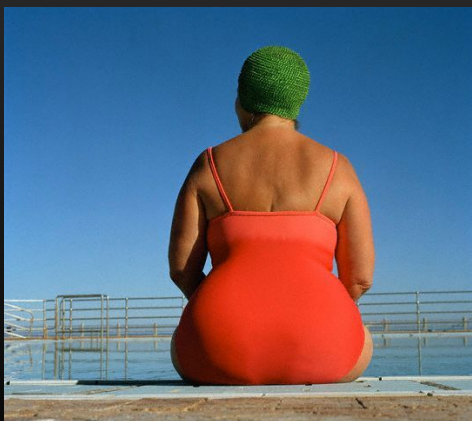
Diagnostika

- Klinické vyšetření, EKG, RTG, ECHO
- Natriuretické peptidy:
  - BNP < 100 mg/l nebo NT-pro BNP < 400 mg/l - **No CHSS**
  - BNP 100-400 mg/l nebo NT-pro BNP 400 -2000 mg/l - **CHSS?**
  - BNP > 400 mg/l nebo NT-pro BNP > 2000 mg/l - **Yes CHSS**

Stupně srdečního selhání

Stadium	A	B	C	D
Popis	riziko rozvoje CHSS	postižení myokardu bez symptomů	postižení myokardu se symptomy	výrazné symptomy v klidu přes max.terapii
Příklad	HT, ICHS, DM	st.p. IM, HLK NYHA I	Symptomy CHSS NYHA II-III	terminální CHSS NYHA IV

Srdeční dysfunkce může být:

systolická, kdy klesá stažlivost, což vede ke snížení ejekční frakce a srdečního výdeje,
diastolická, kdy se srdeční komory špatně plní krví, nejčastěji při poklesu jejich poddajnosti (= vzestupu tuhosti) a zhoršené roztažitelnosti. Diastolická dysfunkce se také nazývá srdeční selhání se zachovanou ejekční frakcí [**HFP(N)EF** - heart failure with preserved (normal) ejection fraction].

Diastolická dysfunkce

$E:A \geq 1,0$

$E:A < 1,0$

$E:A \gg 1,0$

Norma

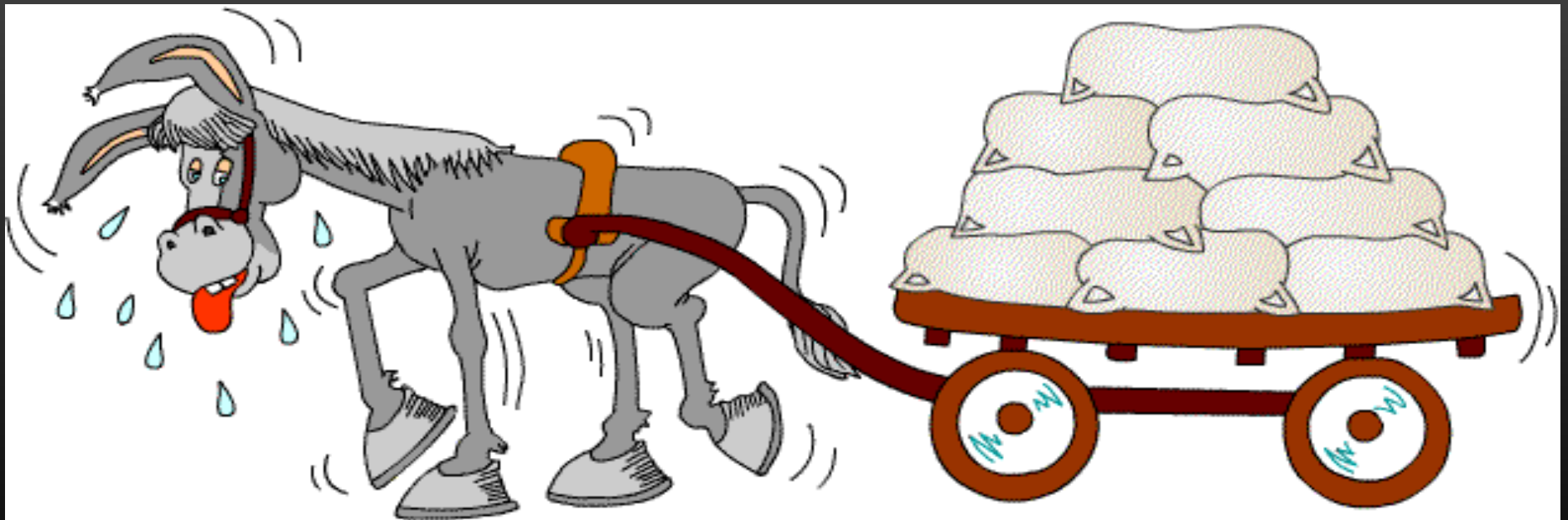
Porucha diast.
plnění

Restriktivní
plnění

Srdeční selhání

Komorová dysfunkce limituje nemocného v denních aktivitách

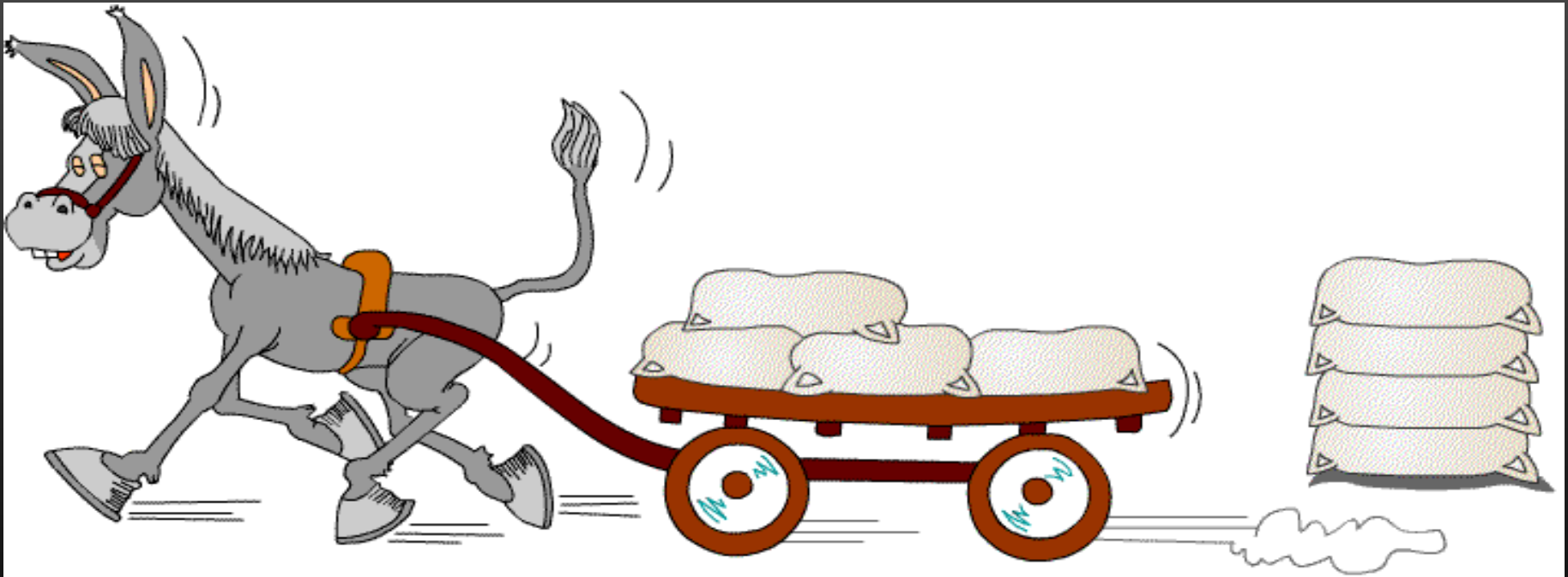

Léčebné možnosti

Léčba EBM a QoL

- ♥ Inhibitory ACE
- ♥ Blokátory receptorů pro A II (ARB)
- ♥ Blokátory aldosteronových receptorů (BAR)
- ♥ Betablokátory
- ♥ Ivabradin
- ♥ CRT, ICD, LVED a HTx
- ♥ Diuretika
- ♥ Digoxin
- ♥ Ostatní při komplikacích

ACE inhibitory, sartany (ARB), inhibit.reninu (IR) a blok.aldosteronu(BRA)

Snížení nákladu - dotížení

Kontroverze

ACE I, ARB, IR a BRA

Jaký?

ACEi: captopril, enalapril, lisinopril, ramipril, trandolapril, perindopril

ARB: candesartan, valsartan, losartan

BRA: spironolakton, eplerenon

IR: aliskiren

Dávka?

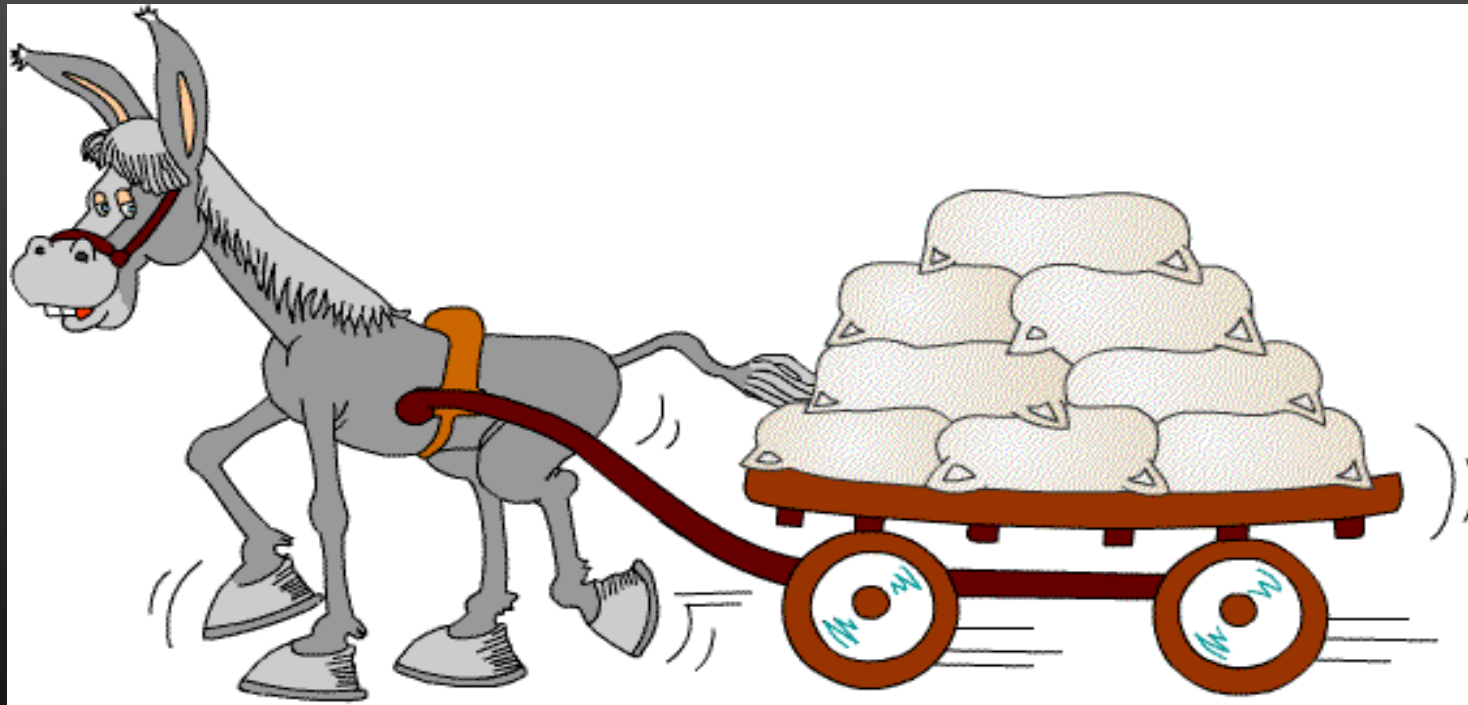
nejvýše tolerovaná! (ATLAS, HEAAL)

Kombinace?

pouze ACEi/ARB + BRA, ACEi+ARB spíše vyjimečně

Kdy nasadit BRA event. přímé inhibitory reninu?

Betablokátory, blokátory I_f kanálu

Snížení rychlosti šetří energii

Kontroverze betablokátorů

Jaký?

BIS, CARVE, MET-ZOK, nebivolol

Dávka?

postupná titrace do nejvýše tolerované dávky!

Kombinace - s čím začít?

po IM BB, jinak raději ACEi/sartan

Kontraindikace?

absolutní ano, relativní dle uvážení

Kontroverze

blokátoři I_f kanálu

Jaký?

Ivabradin

Dávka?

postupná titrace do nejvýše tolerované dávky
2x7,5 mg u SF nad 70 resp. 75/min

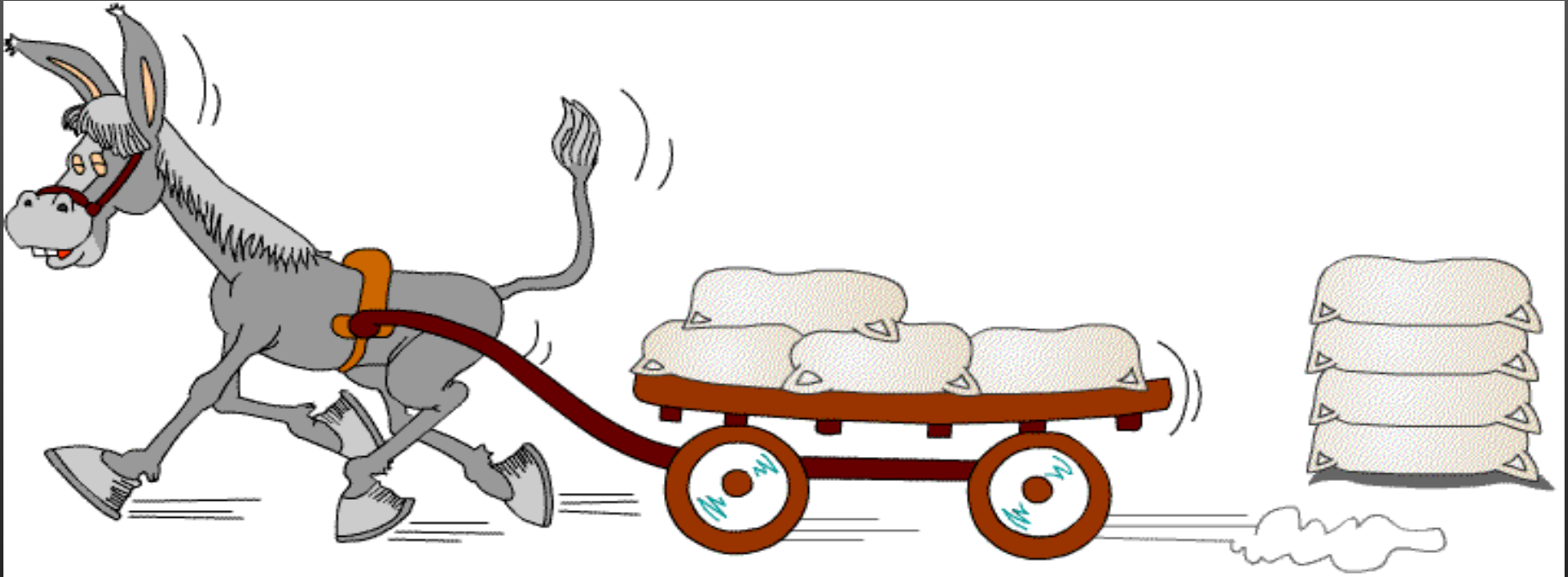
Kombinace - s čím začít?

možná s BB a dalšími léky, vyjma inhibitorů P
450 - 3A4

Kontraindikace?

nejsou známy, kromě SF pod 60/min

Diuretika

Snížení nákladu - předtížení

Kontroverze diuretika

Jaké?

thiazidy /HDCHT či CHLTL při norm.
ledvinných fcí, poté furosemid

Dávka?

thiazidy do 25 (event.50), furosemid až 1000
mg

Kombinace?

určitě ano, zapomíná se na to!!

Má smysl preventivní podání?

jak kdy?

Srdeční glykosidy

Stimulace vede k zvýšení výkonu

Kontroverze srdeční glykosidy

Jaký?

vyřešeno - digoxin

Dávka?

tak aby plazm. [0,55 - 0,9 ng/ml = 0,6-1,1 nmol/L]

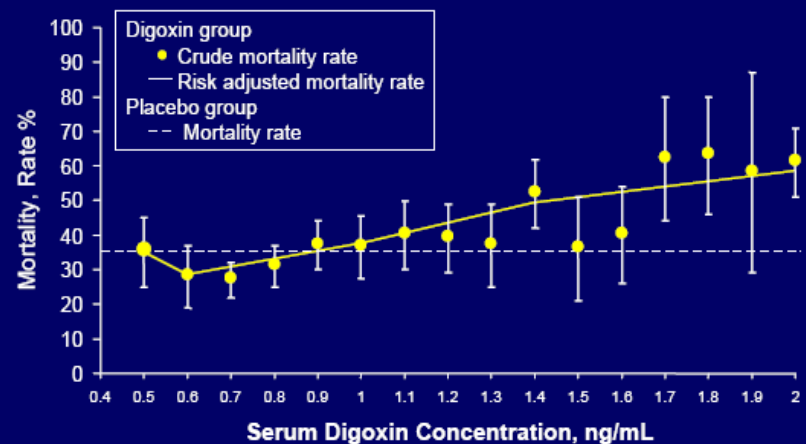
Kdy?

lék 3.volby

po ACEi/ARB, BB ev.diu

Myslet na předávkování!!

All-Cause Mortality Rates by Serum Digoxin Concentration Groups

A Fond Farewell to the Foxglove? The Decline in the Use of Digitalis

Weisse AB. Journal of Cardiac Failure 2010; 16: 45-47

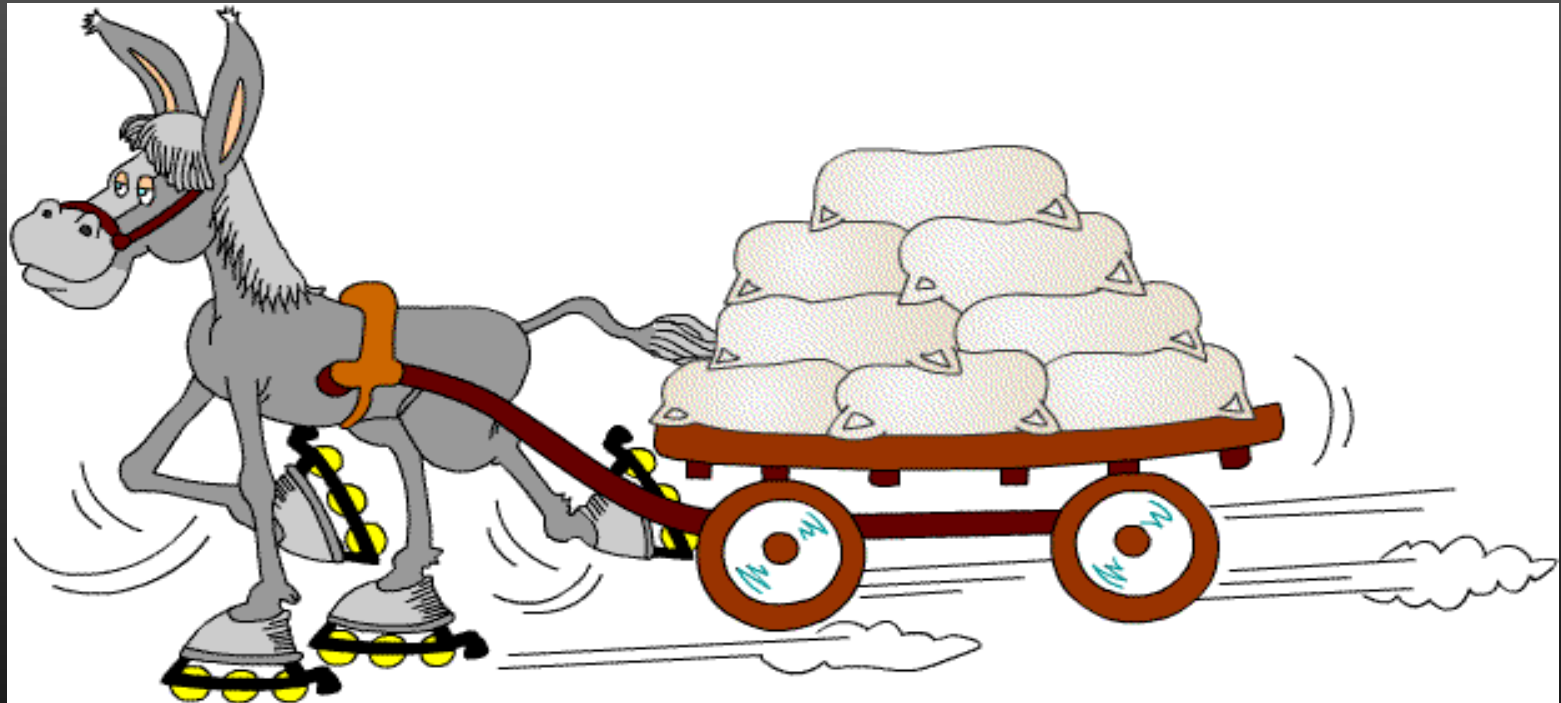
152 pts.	Success (%)	Failure	Total
Definitive cardiac	39 (89)	5	44
Others	59 (55)	49	108

Were such data presented in an article submitted to any modern journal, they would no doubt be immediately rejected. What did Withering know about a randomized, prospective, double blind study to determine therapeutic efficacy? **Fortunately for millions of patients over the last 200 years, this was no impediment to his wonderful contribution.**

Inotropní léčba u pokročilého CHSS

- ➡ Dobutamin, inh.PDE III, katecholaminy, dopamin
- ➡ Krátkodobá podpora dekompenzovaného CHSS s nízkým výdejem při maximální perorální léčbě.
- ➡ Krátkodobá podpora během velkých diagnostických a/nebo chirurgických výkonů u CHSS s nízkým výdejem.
- ➡ „Farmakologický most“ - podpora do definitivního výkonu (OTS, revaskularizace nebo chlopňová operace, LVAD).

Srdeční resynchronizační léčba- CRT a ICD

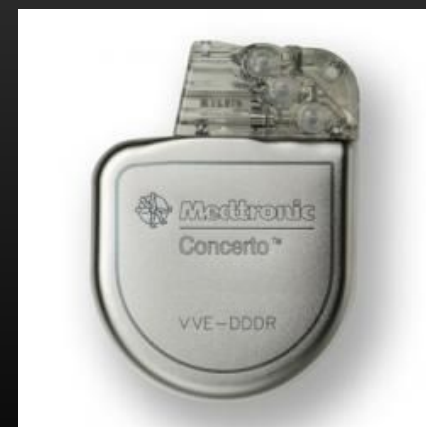
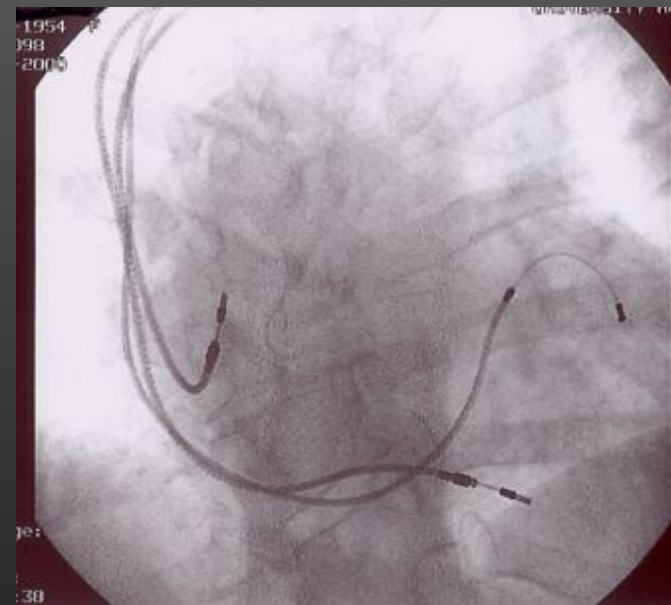
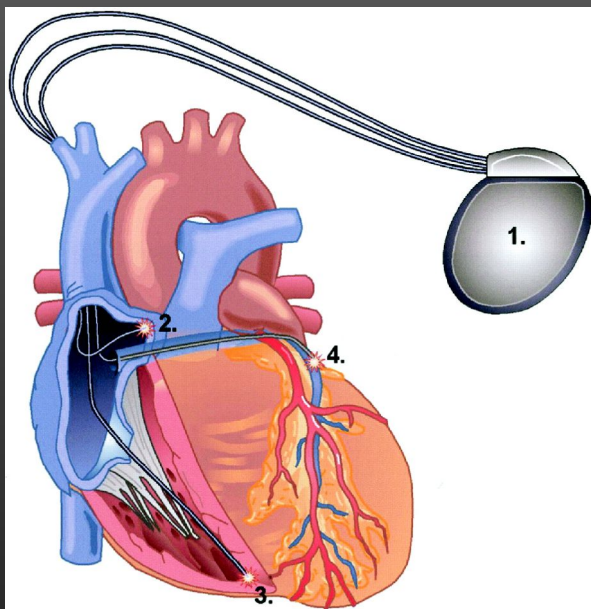

Optimalizace srdeční kontrakce a
prevence náhlé smrti

Srdeční resynchronizační léčba - CRT

Implantabilní kardiovertor defibrilátor - ICD

CRT-P

ICD

CRT-D

Doporučení pro nemocné NYHA II

Dop	Nemocní	Třída	Evidence
preferen čně CRT-D	NYHA II, sin.rytmus LVEF $\leq$ 0,35; QRS $\geq$ 120 ms Optimální medikament.léčba	I	A

Doporučení pro nemocné NYHA III/IV

Dop.	Nemocní	Třída	Evidence
CRT-P/ CRT-D	NYHA III-IV, sin.rytmus LVEF $\leq$ 0,35; QRS $\geq$ 120 ms Optimální medikament.léčba NYHA IV - musí být amb.	I	A

Kontroverze CRT a ICD

CRT:

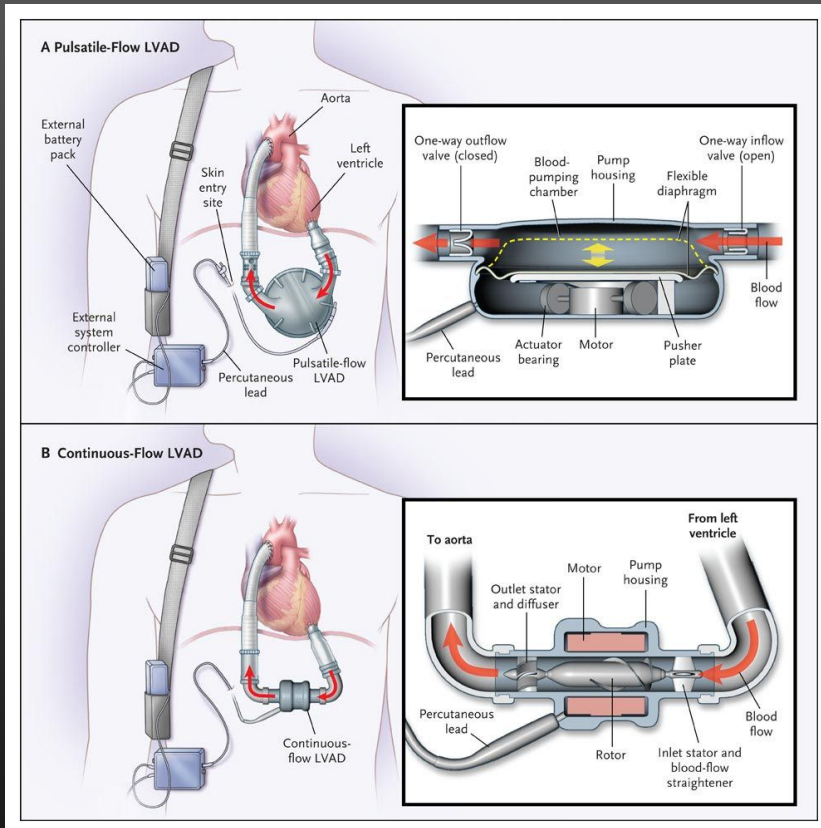
1. Kdy? co NYHA I-II, a QRS pod 0,12 s

ICD:

1. Opravdu všem s EF pod 0.30 bez průkazu komorových arytmií?

2. Kdy inaktivovat u terminálních stavů?

Mechanické podpory - LVAD

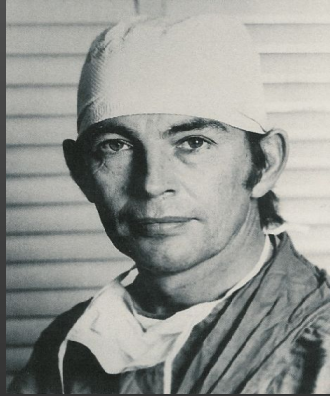

pacient zařazen nebo zařaditelný
do programu transplantace srdce
symptomatologie NYHA III-IV
dependence na inotropní podpoře
refrakternost k max. medik.terapii
EF LK < 25%
PWP > 20mmHg
CŽT < 18 mmHg
srdeční výdej CI < 2,2 l/min/m²
BSA > 1,2 m²

Srdeční transplantace

Christiaan Barnard

L. Washkanski 3.12.1967

CKTCH & IKAK

Srdeční transplantace - indikace

Trvalá nebo labilní nerovnováha tekutin navzdory optimální a maximální medikamentózní léčbě, která je dobře dodržována

Vrcholová spotřeba kyslíku $< 14 \text{ ml/kg/min}$ (nebo 40 % predikované) a limitace denní aktivity a PVR $< 4 \text{ Wj}$

Závažná ischemie limitující aktivitu nebo závažně ohrožující životní prognózu, nevhodná k revaskularizaci

Opakované maligní arytmie, refrakterní na všechny léčebné postupy

Věk do 60-65 let

SRDEČNÍ TRANSPLANTACE

Přežívání pacientů po OTS

Roky	ISHLT	Brno
1	81%	85%
3	74%	77%
5	68%	72%
10	50%	62%

Editorial Comment

The Cul-de-Sac at the End of the Road

LYNNE WARNER STEVENSON, MD

Boston, Massachusetts

**It awakens us to the realization that the patients
are there, and we are there with them**

Paliativní postup AdHF

- ➡ Psychická a duchovní podpora
- ➡ Má-li nemocný ICD - domluva o inaktivaci
- ➡ Pozitivně inotropní látky - dobutamin-vedou-li k symptomatické úlevě?
- ➡ Max. diuretická léčba event. UF
- ➡ Vysadit betablokátory a hypotenzní léky- ACEi, ARB, nitráty, BRA ??
- ➡ Morfin, opiáty

VĚDCI Z KALIFORNSKÉ UNIVERZITY ODHALILI, ŽE ŽÍT SE MUSÍ, I KDYŽ PRO TO NEHĚ ZÁRDNÝ DŮVOD.